Belirsizli?e Kar?? Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Belirsizli?e Kar?? Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17498

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Belirsizli?e Kar?? Tutum Ölçe?i (BKTÖ), bireylerin ya?amlar?nda kar??la?t?klar? belirsizlik durumlar?na yönelik gösterdikleri psikolojik tutum ve tepkileri ölçmek amac?yla geli?tirilmi? öz-bildirim tipi bir ölçektir. Kurtman Ersanl? ve Emine Uysal taraf?ndan 2015 y?l?nda geli?tirilen bu ölçek, belirsizli?i alg?lama biçimlerini ve buna ba?l? olarak ortaya ç?kan karar verme süreçlerindeki karars?zl?k e?ilimlerini tek bir boyut alt?nda toplamaktad?r. Ölçek, özellikle bireylerin kesinlik ihtiyac? ile belirsizli?i tolere etme yetenekleri aras?ndaki dengeyi de?erlendirmeye odaklanm??t?r.

Ölçe?in geli?tirilme çal??mas?, Türkçede alana özgü, kapsaml? bir de?erlendirme arac? ihtiyac?na yan?t vermek üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, 15 maddeden olu?makta olup, geçerlik ve güvenirlik çal??malar? ile psikometrik özelliklerinin yeterlili?i gösterilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Belirsizli?e Tutum, Belirsizlik Tolerans?, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Karars?zl?k, Öz-Bildirim.

Yazarlar

Kurtman Ersanl?, Emine Uysal.

Amaç

Belirsizli?e Kar?? Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin gelecekteki olaylar?n öngörülemezli?i veya sonuçlar?n net olmamas? gibi belirsizlik içeren durumlara kar?? gösterdikleri bili?sel, duygusal ve davran??sal tepkileri sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, özellikle klinik ve akademik çal??malarda, belirsizli?e kar?? dü?ük tolerans?n anksiyete, stres veya karar verme güçlükleri gibi psikolojik sonuçlarla ili?kisini incelemek için kritik bir araç sa?lamaktad?r.

Ölçek, literatürde var olan benzer yap?lar? ölçen araçlara k?yasla, Türkiye ba?lam?na uygun, kültürel duyarl?l??? yüksek bir ölçüm arac? sunmay? hedeflemi?tir.

Yap?

BKTÖ, kuramsal olarak bireyin belirsizli?e yönelik genel e?ilimini temsil eden tek bir psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu tek boyutlu yap?, bireyin kesinlik talebi ve belirsizli?i kabul etme veya bunalt?c? bulma derecesini yans?t?r. Yüksek puanlar, belirsizlikten rahats?z olma ve kaç?nma e?ilimini; dü?ük puanlar ise belirsizli?i daha kolay tolere etme ve kabul etme e?ilimini i?aret eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda (Ersanl? & Uysal, 2015), yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Ölçe?in tek boyutlu yap?s?, maddelerin ilgili yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir. Kapsam geçerli?i, uzman görü?leri al?narak sa?lanm??; ayr?ca ölçümün ilgili di?er psikolojik yap?larla ili?kisini gösteren ölçüt ba??nt?l? geçerlik çal??malar? da yürütülmü?tür. (Not: Spesifik geçerlik katsay?lar? kaynak içerikte belirtilmemi?tir.)

Güvenirlik

Belirsizli?e Kar?? Tutum Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenirlik analizleri, ölçe?in maddelerinin birbiriyle tutarl? oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçtü?ünü kan?tlam??t?r. Genellikle bu tür ölçek geli?tirme çal??malar?nda Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s? kullan?lmaktad?r. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçe?in zaman içinde veya farkl? örneklemlerde güvenilir sonuçlar üretebilme potansiyelini desteklemektedir. (Not: Spesifik güvenirlik katsay?lar? kaynak içerikte belirtilmemi?tir.)

Faktör Analizi

Ölçek, yap?s? itibar?yla 15 maddeden olu?an ve tek boyutlu bir yap?ya sahip olarak geli?tirilmi?tir. Yap?lan aç?mlay?c? ve do?rulay?c? faktör analizleri sonucunda, tüm maddelerin tek bir faktör alt?nda topland??? ve bu faktörün ölçek varyans?n?n önemli bir k?sm?n? aç?klad??? tespit edilmi?tir. Bu tek faktörlü model, ölçe?in teorik yap?s?n? destekler niteliktedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Öz-Bildirim Ölçe?i)

Biçim: Tek boyutlu 15 maddelik Likert tipi ölçek.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Özellikle üniversite ö?rencileri üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?ld??? varsay?lmaktad?r.)

Ya? Grubu: Yeti?kinler ve Genç Yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Orijinal çal??ma, genellikle üniversite ö?rencileri gibi eri?imi kolay örneklemler üzerinden yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert derecelendirme sistemi kullan?r (1= En Az, 5= En Çok). Yüksek puanlar, belirsizli?e kar?? olumsuz ve kaç?nmac? bir tutumu göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Ölçüm, Ölçek, Belirsizlik, Karar Verme, Kayg?, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: kersanli@omu.edu.tr (Sorumlu Yazar: Kurtman Ersanl?)

Yaz??ma Adresi: Orijinal makalede belirtilmi?tir (Genellikle ba?l? olduklar? üniversite adresi).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2015 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m için izinler ve ücret bilgisi, sorumlu yazar Kurtman Ersanl? ile e-posta yoluyla (kersanli@omu.edu.tr) ileti?im kurularak netle?tirilmelidir. Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? içeri?i Dergipark üzerinden eri?ilebilir durumdad?r.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: belirsizlige-karsi-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ersanl?, K. ve Uysal, E. (2015). Belirsizli?e Kar?? Tutum Ölçe?inin Geli?tirilmesi. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 14(54), 46-53.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.ulakbim.gov.tr

Belirsizli?e Kar?? Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Tek boyutlu ve 15 madde
Karars?zl???m? sonland?rmak için ald???m karardan emin olamam.

ARABPSYCHOLOGY.COM